

Ders : 64

Konu : İdarecinin Vasıfları- 6

7-Güler Yüzlü ve Güzel Sözlü Olmak:

Dinimiz, insanları birbirine kaynaştıracak her davranışa değer vermiş, bu davranışların insana sevap kazandıracağını belirtmiştir. Küçük bir ikram, tatlı bir söz, bir gülümseme bile karşılığı sevap olan iyiliklerdendir. Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا

مُذِبًّا

“Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler. Sonra şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır.”¹

İnsanların kalplerini fetheden özelliklerden iki özellik, teşkilatçının sahip olması gereken iki hazinedir. Bu özelliklerden biri, **“Güler Yüzlü Olmak”**, diğeri ise; **“Güzel Sözlü Olmak”**tır.

Hak davanın kitlelere ulaşmasında, teşkilatçı bir vasıta, yani aracıdır. Çünkü teşkilatçı, Hakk’ın temsilcisi ve davetçisidir. Bu görev ve sorukluluğu yüklenmiştir.

Aynı zamanda Hakk’ı sevdirmek veya nefret ettirmek sorumluluğu da teşkilatçıya aittir.

Yüz, bir teşkilatçının ve davetçinin aynasıdır. Şahsiyetini ortaya koyan haritadır. Kişinin kalbinin derinliklerinde ne varsa yüzüne de o akseder.

Sûret, siretine şâhittir,

Başka şâhit aramak zâiddir.

Eğer teşkilatçı asık suratlı biriye, konuşmasında ve davranışlarında genel olarak kaballığı ve karamsarlığı sergiler. Eğer teşkilatçı güler yüzlü ise, bu defa da hayırlı ve güzel şeyleri müjdeler. Resûlullah(s.a.v):

لَا تَحْفَرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلَقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلِيقٍ

“Din kardeşini güler yüzle karşılamaktan ibaret bile olsa, hiçbir iyiliği küçük görme.”² buyurmaktadır. İnsanlara güler yüzle selam vermek bile sadakadır.

Gülyüzden maksat, insanın güzelliği veya gösterişi değildir. Kişinin tebessümü, gülümsemesidir.Çünkü:

“Gülümseme, yüzün zekâtıdır.”(Sezai Karakoç)

Asıl teşkilatçı, birçok üzüntüsü ve sıkıntısı olduğu halde, onu dışa yansıtmayan, neşe ve tebessüm içinde gülyüzlü olmaya çalışandır.

“İnsanın yüzü, fikirlerinin fihristidir.”(M.Arabî)

Balcının biri, bir kaba bal doldurur, pazarda satmaya gidermiş. Ama akşama kadar bir kaşık bal bile satamadan evine dönermiş. Karısı bunun sebebini merak etmiş. “Acaba kocamın balını neden kimse almıyor?” diye düşünmeye başlamış. Bir sabah, kocası yine bal

¹ İsrâ suresi, 53. ayet

² Müslim, Kitabu'l-Birr, 144

satmak için evden çıkınca; gizlice onu takip etmiş. Çok geçmeden kocasının neden bal satamadığını anlamış.

Kocası, asık bir suratla: "Bal var, bal! Çok güzel balım var, alan yok mu?" diye bağırmış.

Kocası, o gün yine balını satamadan evine dönünce, karısı:

-“Ben senin balını niye satamadığının sebebini anladım. Senin dilin bal satıyor, ama suratın sirke satıyor.” demiş.

Güzel sözlü olmaya gelince; güzel söz, konuşmada tesir bakımından çok önemlidir. İnsanın konuşması, insanlarla ilişki kurma aracıdır.

“Hayvanlar koklaşa koklaşa, insanlar konuşa konuşa anlaşılır.”(Atasözü)

İnsanın fikir ve düşüncelerinin diğer insanlara ulaştırılmasında en önemli araç, onun konuşmasıdır. Eğer teşkilatçı, kendi sözüne hakimse, güzel söz söyleyip maksadını güzel anlatabiliyorsa insanların kalplerini kazanabilir ve onlara tesir eder. Bunun çok konuşmayla ilgisi yoktur. Az, öz ve güzel konuşmak asıldır.

Şeyh Sâdi Şirazî şöyle demektedir:

“Neden az konuştuğumu soran dostuma: Sözlerim arasında doğru da bulunur, yanlış da. Fakat düşman sadece yanlış görür. Bu yüzdendir bazen suskunluğum, dedim.”

Âyet-i kerimede:

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

“İnsanlara güzel söyleyin”³ buyurulmaktadır. Resûlullah(s.a.v):

وَالكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ

“Güzel bir söz söylemek sadakadır”⁴ buyurmuştur. Başka bir hadiste ise şöyle buyurulmaktadır:

“Yarım hurma vermek suretiyle de olsa kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. O kadarını da bulamayanlar, güzel bir sözle kendilerini korusunlar.”⁵

Sözün bilen kişinin,
Yüzünü ak ede bir söz.
Sözün pişirip diyenin,
İşini sağ ede bir söz. (Yûnus Emre)

Ebû Cürey Câbir b. Süleym (r.a.): “Resûlullah (s.a.v.)’e bana tavsiyede bulununuz dedim. Hz. Peygamber:

“Hiç kimseye sövme!” buyurdu ve şöyle devam etti: **“Hiçbir iyiliği küçük görme, kardeşinle güler yüzlü bir şekilde konuş; çünkü bu da bir iyiliktir...”**⁶

Resûlullah (s.a.v.)’in Ebû Cürey’ye; “Hiç kimseye sövme ” nasihati çok önemlidir. Çünkü sövmek, çok çirkin bir davranıştır ve bütün kötü sözleri ve hakaretleri kapsayan bir niteliğe sahip olup, dinimizde haram kılınmıştır.

³ Bakara suresi, 83. ayet

⁴ Buhârî, Sulh 11, Müslim, zekât, 56.

⁵ Buhârî, Edeb 34, Tirmizî, Zühhd 37

⁶ Ebû Dâvûd, Kitabü’l-Libâs 24

Resûlullah (s.a.v.):

«لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالطَّعَانِ ، وَلَا اللَّعَانِ ، وَلَا الْفَاحِشِ ، وَلَا الْبَذِيءِ.»

“Bir mü’min (onu-bunu) çekiştiren dedikoducu değildir. Lânet edici, kötü söz söyleyen küfür baz da değildir.”⁷ buyurmaktadır. Diğer bir hadiste ise şöyle buyrulur:

“Biribirinize Allah’ın lâneti, gazabı ve cehennem azâbı ile lânet ve beddua etmeyiniz.”⁸

Güzel söz, hayır ve iyilik kapılarını açar, dostluğa ve kardeşliğe köprü olur. Kötü söz; kalbi incitir, gönül kapılarını kapatır, kardeşlik ve dostluk köprüsünü yıkar.

Kişi bile söz demini,
Demeye sözün kemini,
Bu cihan cehennemini,
Sekiz cennet ede bir söz. (Yûnus Emre)

Şah-ı Nakşibendî Hazretlerinin talebelerinden biri şöyle anlatıyor:

- Bir gün memleketim Nesef’te bir kişi ile kavga ettim. O kimse benden çok incindi. Bir müddet sonra, Buhârâ’ya gidip hocam Nakşibendî Hazretlerini ziyaret ettim. Bana hiç iltifat etmedi. Araya birçok kimseyi koyup beni affetmesini istedim. Ama fayda vermedi. Çok yalvardım. En sonunda bana şöyle dedi:

- Memleketine gidip, gönlünü kırdığın kimsenin gönlünü almadıkça, seni sohbetimize kabul etmeyiz.

Gayet üzüntülü olarak memleketime geri döndüm. Gönlünü kırdığım kişinin yanına gittim. Gönlünü alıp barışmak istedim. Fakat o kişi benimle barışmaya yanaşmıyordu. O yüzden üzüntü içerisinde günlerimi geçiriyordum.

Bir gün Şah-ı Nakşibendî’nin, bulunduğu şehre geldiğini duydum. Benim evime uğradı ama hiç oturmadan, hemen kavga ettiğim kişinin evine gitti. O kimseden özür diledi. Benim hatamı üzerine aldığı söyleyip, adamın beni affetmesini rica etti.

O kimse, Nakşibendî Hazretleri gibi bir Allah dostunun bu hâlimden dolayı şaşkına döndü. Kendine gelip ağlamaya başladı. Benim kusurumu affettiği gibi, böyle bir olaya sebep olduğu için özür dilemeye başladı. Şah-ı Nakşibendî’nin ellerine kapanıp kendisini talebeliğe kabul etmesi için yalvardı. Böylece bu kimsenin bana olan küskünlüğü aradan kalktığı gibi, hocamla aramızda son derece samimi bir dostluk tekrar kuruldu.⁹

“Sadakadır tatlı dil...”

Kalbe asılan kandil...

(N.F.Kısakürek)

⁷ Tirmizî, Kitabü’l-Birr 48

⁸ Ebû Dâvûd, Edeb 45

⁹ İslâm Büyüklerinden Nükteli Cevaplar, Mehmet Dikmen, sh.64

Alınacak Dersler:

1. Allah rızası için yapılan her iyilik değerlidir. Bunu önemsiz görmemek gerekir.
2. Sevgi dolu bir gönlün habercisi olan tebessüm, insanlardan esirgenmemelidir.
3. İnsanlara güzel ve tatlı söz söylemek, Rabbimizin emrettiği ve beğendiği bir davranıştır.

Not:**Bu hafta;**

1. Bu sohbeti bir grup arkadaşımızla/komşularımızla paylaşalım.
2. Peygamberimiz (s.a.v.)'in "Güzel söz sadakadır" hadisini mânâsıyla birlikte ezberleyelim. Yazarak panomuza asalım.